

LEADER

kogukonna juhitud kohalik areng

LEADER-sekkumise üldeesmärgiks on maapiirkondades atraktiivse elu- ja ettevõtluskeskkonna ning aktiivsete ja ühtehoidvate kohalike kogukondade terviklik arendamine läbi LEADER-põhimõtte.

LEADER

kogukonna juhitud kohalik areng

Kohalikud arengustrateegiad töötatakse välja vastavalt kohaliku piirkonna vajadustele, lähtudes LEADER sekkumise fookusest, milleks on:

- ettevõtluse arendamine, eelkõige uute tasuvate töökohtade ja/või innovaatiliste lahenduste kaudu
- kohalike kogukondade, elanike ning noorte tulevikuliidrite võimestamine
- teenuste kättesaadavuse parandamine, sh läbi kogukonnateenuse arendamise
- keskkonna- ja kliimasõbralike, sh bio- ja ringmajandust propageerivate lahenduste välja töötamine ja rakendamine
- maaelu positiivse kuvandi säilitamine ja propageerimine, sh arukate külade edendamine

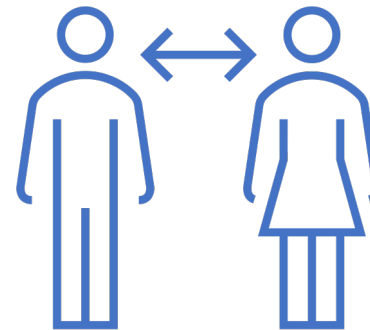

LEADER

kogukonna juhitud kohalik areng

Olukorras, kus strateegia panustab **ESF+ eesmärkidesse**, peab strateegias sisalduma eraldi meede, mille fookus on seotud:

- pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning hoolduskoormuse leevendamine
- inimväärikuse tagamine ning **sotsiaalse kaasatuse suurendamine**

UUS STRATEEGIA

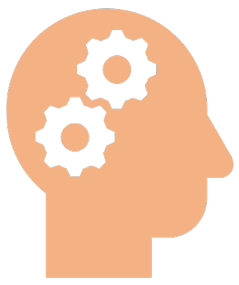
PIIRKONNA ELUKVALITEEDI TÕSTMINE

Arukad
kogukondlikud
lahendused

Noorte
ettevõtlikkus

Kohaliku
ressursi
väärimine

Rohepööre ja
ringmajandus

ARUKAD KOGUKONDLIKUD LAHENDUSED

- Energiakogukonnad - kogukondlike energialahenduste arendamine
- Arukate külade kontseptsiooni rakendamine (lihtsustatud viisil)
- Innovaatiliste sotsiaalteenuste piloteerimine
- Ühisrahastuskampaaniate ellukutsumine
- Külamajade täitmine sisuga, kogukonnale pakutavate teenustega
- Valla süda korda - keskväljakute arendus
- Kogukonna jaoks oluliste objektide arendamine (Vara kultuurihoov, Rahvamaja Alatskivil jne)
- Kiire interneti ühendused – viimane miil
- Kogukonnaäppide arendus – kohalikud tooted nähtavaks ja kättesaadavaks, infoplatvorm – minu küla
- Vabatahtlike kaasamine, koordineeritud platvormi loomine
- Külavanemate foorum, suhtlusvõrgustiku arendamine
- Õppiv kogukond – kogukonna akadeemia
- Kogukondade turvalisusele ja julgeolekule suunatud tegevused
- Eakatele ja erivajadustega inimestele mõeldud tegevused ja investeeringud
- * **Kogukonna meetme mahu suurendamine, eraldi suured ja väiksema mahuga projektid**
- * **mikrotoetused**

NOORTE ETTEVÕTLIKKUS

Noorte füüsilise ja vaimse tervise toetamine

- Noortele mõeldud õuealade arendamine
- Kohaliku toidu pakkumine lasteaedades ja koolides
- Innovaatiliste tervist edendavate projektide/programmide piloteerimine

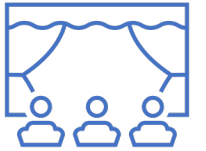
Ettevõtlikkuse edendamine

- Koostöö kohalike ettevõtjatega: ettevõtete külastused, praktika, malev jms
- Pop-up ettevõtted – nt suve perioodil kohviku pidamine

Pärandkultuuri tutvustamine ja arendamine, erinevate põlvkondade lõimumine

- Pärandivaderid
- Kultuurisündmuste korraldamine (nt noortebändide päev vms)

Koolid ägedaks

- Innovaatiliste meetodite ja programmide käivitamine
- Kogukonna kaasamine erinevate tegevuste kaudu

*** Noorte omaalgatusprojektid, Tartumaa Noortefondi mahu suurendamine**

KOHALIKU RESSURSI VÄÄRINDAMINE I

Kohaliku toidu, lühikeste tarneaahelate ja kohaliku toitlustuse arendus, pop-up lahendused ja kodurestoranid, kohaliku toidu kättesaadavuse parandamine, kohalik toit avaliku sektori toitlustusse, innovatsioon

Tootjate, toitlustajate ja tarbijate vahel toimub tõhus info- ja kogemuste vahetus, kohalik toit on hõlpsasti kättesaadav kõigile.

- Toiduvaldkonna info süsteemne kaardistamine ja koostöö- ning infoplatvormi arendamine ja haldamine
- Regulaarse infovahetuse, ühisürituste, seminaride, koolituste jms läbiviimine
- Uute turustuskanalite ja müügipunktide loomine ning olemasolevate edasiarendamine, sh OTT võrgustike arendamine
- POP-UP kohvikute arendamine

Tartumaa toiduvaldkonnal on ühine ja eristuv bränd, mida kasutavad sektori olulisemad esindajad ning mis on tuntud nii üle-eestiliselt kui ka rahvusvaheliselt.

- Tartumaa toiduvaldkonna brändi loomine ja ühisturundus
- Tartumaa toidupiirkonna arendamine Eesti ja Euroopa toidupiirkonnaks
- Tartumaa toiduvõrgustiku arendamine

Tartumaa toiduvaldkonnas kasutatakse uuenduslikke ja teaduspõhiseid lahendusi, mis väärindavad kohaliku ressursi ja on keskkonnasäästlikud.

- Koostöö teadus- ja arendusasutustega innovatsioonivõimekuse suurendamiseks toiduvaldkonnas
- Uuenduslike toiduvaldkonna projektide elluviimine, sh toodete, teenuste, pakendite, logistika jms arendamine

Tartumaa elanikud on teadlikud tervisliku ja kohaliku toidu tarbijad, vähenenud on toidu raiskamine ja sektori jalajalg.

- Tarbimisharjumuste ja -hoiakute kujundamine, kohaliku ja tervisliku toidu väärtustavate konkursside, kampaaniate jms korraldamine
- Kaubanduskettide kaasamine Tartumaa toidu tutvustamisel

*** Tartumaa toidustrateegia rakendamiseks kaasatakse ka teisi fonde.**

KOHALIKU RESSURSI VÄÄRINDAMINE II

Puhkemajanduse ja turismi arendamine

- Emajõega seonduva puhkemajanduse arendamine, jõe ja kaldaalade heakord ja puhkemajanduslikuks kasutamiseks vajalike investeeringute tegemine, sadamate arendus (taristu, jõe süvendamine, teenused)
- Emajõe koostöövõrgustiku arendus, Emajõe bränd ja turundus, jõeretkede edasiarendus, Emajõe talgud
- Peipsi piirkonnaga seotud investeeringud
- Teiste piirkondlike turismivõrgustike arendamine (Sibulatee, Elva puhkepiirkond jt)
- Unikaalsete, elamust pakkuvate turismiteenuste arendamine, põimitud paketid

- Piirkonnas oluliste pärandkultuuriobjektide arendamine (Kriimani mõis, G. Suitsu majamuuseum jt)
- Turismi-, vabaaja- ja spordiobjektide arendamine (Lennundusmuuseum, Alatskivi loss, Jääaja Keskus, Emajõe Suursoo Keskus, Lähte jäähall, Vooremäe, Kentsi, Koosa keskuse tervise- ja spordipark, Elva spordi- ja puhkepark, Luke mõis, Kulbilohu arendus, Hollywoodi mägi jne)
- Kvaliteetse majutuse (sh kodumajutuse) ja toitlustuse arendamine (eriti suur kitsaskoht Tartu lähi valdades)
- Ligipääsud eakatele ja erivajadustega inimestele erinevatele objektidele ja teenustele
- Mobiilsed lahendused teenuste pakkumisel, sündmuste korraldamisel

KOHALIKU RESSURSI VÄÄRINDAMINE III

Muu kohalikul ressursil, kohalikel vajadustel ja tugevustel põhinev tootmine, teenuste pakkumine

- Puidu- ja mööblitööstuste arendamine, palkmaja ehitus jne
- Hobuvaldkonna arendus (nt Kambja, Luunja)
- Teenuste kättesaadavus kodukohas - erinevad elukvaliteeti rikastavad teenused (nt lapsehoiuteenus, eakatele mõeldud teenused, toitlustus, juuksur, autoremondi töökoda, vms)

ROHEPÖÖRE JA RINGMAJANDUS

- Säästvad ja innovaatilised energialahendused, energia kogukonnad
 - Uudsed lahendused prügivaldkonnas
 - Pakendiringlus
 - Väikelahendused ringmajanduses
 - Lennundus ja uued tehnoloogiad, vesinik
- Mikrolahendused transpordis (nt sündmuste puhul - Sibulatee)
 - Ettevõtete tööprotsesside digitaliseerimine
- Infopäevad ja koostöö teadus-ja arendusasutustega
 - Teadlikkuse tõstmine
 - Õppereisid, koolitused

Aitäh!

Tartumaa Arendusselts

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

